

Grzegorz Furgo
Poseł na Sejm RP VIII kadencji
Klub Poselski Nowoczesna

Minister Zdrowia
Pan Konstanty Radziwiłł

Interpelacja

W sprawie zachowania samodzielności zawodowej i gospodarczej pielęgniarek i położnych

Szanowny Panie Ministrze, na podstawie art. 192 Regulaminu Sejmu przedkładam niniejszą interpelację, której celem jest przedstawienie stanowiska przedstawicielek środowiska pielęgniarek POZ i położnych. Licznie wysyłane do mnie informacje o zaniepokojeniu tej grupy zawodowej w związku z planowanymi zmianami w obszarze POZ, skłaniają mnie do przedstawienia ich stanowiska Panu Ministrowi w sposób bezpośredni, z uwzględnieniem wątpliwości zawartych w korespondencji pielęgniarek z mną.

Szanowny Panie Ministrze, środowisko pielęgniarek i położnych wyraża głębokie zaniepokojenie wynikające z opracowywanych rozwiązań reformy służby zdrowia i POZ. Ich niepokój wywołuje zmiana w zakresie kontaktowania świadczeń lekarzy, pielęgniarek i położnych, a przez to ograniczenie autonomii zawodowej pielęgniarek w zakresie swobody gospodarczej. Powołują się również na pozbawienie pacjentów podstawowego prawa do wyboru pielęgniarki i położnej rodzinnej, uzależniając ten wybór od czasu pracy placówek ochrony zdrowia oraz godzin pracy lekarzy. Jako argument w swoim proteście pielęgniarki i położne podniosły kwestię „marnotrawienia” potencjału zawodowego, gdyż większość kadry w samodzielnych praktykach ma wyższe wykształcenie, specjalizacje i stale się dokształca, by sprostać potrzebom rynku i stawać się konkurencyjnymi w obszarze zawodowym.

Rzeczywiście, tworzenie zespołów medycznych, z lekarzem POZ na czele, w składzie którego znajdują się również pielęgniarka lub położna, może być odebrane jak próba zdominowania obowiązującej niezależności zawodowej pielęgniarek i położnych przez lekarzy. Założenie takiego punktu w przygotowywanej reformie POZ zakłada, że lekarz odpowiedzialny za taki zespół jest zdolny do koordynowania pracy, integrowania działań członków zespołu oraz optymalizacji podejmowanych świadczeń. Nie ulega wątpliwości, że mogłoby to być ciekawe i skuteczne rozwiązanie, jednak nie wzięto w tym projekcie pod uwagę jakże ważnej kwestii, jaką bez wątpienia są predyspozycje do kierowania zespołami. Nie wszyscy lekarze, nie zaprzeczając ich zdolnościom medycznym, potrafią w skuteczny sposób organizować pracę zespołową. Jest to zadanie wymagające właściwej cechy lidera lub menadżera. Ponadto na hipotetycznie niewłaściwym sposobie kierowania zespołem medycznym, najwięcej stracą właśnie pielęgniarki i położne, podlegające decyzyjności lekarzy.

Problem ograniczenia rynkowej wolności zawodowej pielęgniarek dotyczy również pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania, tzw. pielęgniarek szkolnych, których reprezentantów brakuje w powołanym przez Pana Ministra zespole. Warto podkreślić, że ta grupa zawodowa jest odpowiedzialna za zdrowie 10% populacji w skali liczebności kraju i troszczy się o zdrowie najważniejszej części społeczeństwa, czyli dzieci i młodzieży. Pomimo odpowiedzialności i specyfiki

pracy, jest to najniżej opłacana grupa spośród wszystkich pielęgniarek, często prowadzących własną działalność gospodarczą. Tymczasem poprzez wdrożenie koordynowanej opieki zdrowotnej mogą stracić szansę na dalsze samodoskonalenie i zwiększanie swojej efektywności zawodowej. Fundusze na funkcjonowanie podmiotów pielęgniarskich będą rozdzielane na poziomie decyzji lekarzy, a w ich ujęciu zadania pielęgniarki szkolnej mogą wydać się najmniej istotne spośród wszystkich podmiotów pielęgniarskich, co byłoby niesprawiedliwym uchybieniem. Potraktowanie pielęgniarek szkolnych osobno, jako nie podlegających opiece koordynowanej, zabezpieczy finansową podstawę egzystencji zawodowej tej grupy. Ponadto jeszcze kilka lat temu, w 2013 roku podczas debaty w ramach Forum Ekonomicznego w Krynicy, przyznał Pan, że system opieki koordynowanej nie budzi entuzjazmu lekarzy w krajach, gdzie obowiązuje – zarówno w USA, Wielkiej Brytanii czy Niemczech. Jeśli podobna sytuacja będzie miała miejsce w Polsce, najbardziej ucierpią na tym przedstawicielki i przedstawiciele zawodów pielęgniarskich, bowiem zostaną pozbawieni głosu w własnej sprawie na rzecz lekarzy koordynatorów. Do takiego zmarginalizowania znaczenia pielęgniarek w systemie opieki zdrowia dojść nie może!

Dlatego w sposób bezpośredni zwracam się do Pana Ministra z prośbą wzięcia pod uwagę aspektu utrzymania na rynku usług zdrowotnych, w strukturze podstawowej opieki zdrowotnej, samodzielnych podmiotów pielęgniarskich, realizujących świadczenia również w ramach szkolnej opieki zdrowotnej. Tym samym proszę o rozważenie pozostawienia finansowania świadczeń zdrowotnych, realizowanych przez pielęgniarki szkolne. Proszę również o rozważenie tego, by pielęgniarki w dalszym ciągu mogły pozostać niezależne zawodowo, bo przecież wolność gospodarczą gwarantuje Konstytucja RP z 1997 r. W myśl zasad wolności, każdy obywatel ma prawo do samodzielnego decydowania w jakiej formie będzie zatrudniany i z kim będzie współpracował. Co do pielęgniarek szkolnych, przecież Światowa Organizacja Zdrowia w swoich opracowaniach profilaktyczną opiekę nad uczniami wymienia jako element nowoczesnego programu w szkole. Obecny stan powinien więc być zachowany i ulepszany, podnosząc równocześnie jakość wykonywania pracy pielęgniarek szkolnych. To ważne, by uniknąć sytuacji, w której samodzielne funkcjonowanie pielęgniarek nie będzie uzależnione od lekarzy rodzinnych, którzy w myśl planowanych zmian, stali się płatnikami pielęgniarek.

Jednocześnie proszę o uzupełnienie składu zespołu eksperckiego pracującego nad ustawą o POZ o przedstawicieli środowisk pielęgniarskich w takiej liczbie, aby to środowisko mogło zagwarantować sobie równy głos w dyskusji z tym głosem, jaki reprezentują lekarze, a wypracowane rozwiązania były osiągnięte na drodze kompromisu, a nie przewagi jednej grupy zawodowej nad drugą. Z pewnością skład zespołu mógłby się rozszerzyć o autorytety środowisk pielęgniarskich, podobnie jak ma to miejsce w przypadku członków zespołu ze strony lekarzy rodzinnych.

Proszę również o uwzględnienie mojego głosu w tej sprawie i udzielenie odpowiedzi na następujące pytanie:

„Czy wzięcie pod uwagę powyższych sugestii, przekazanych mi przez pielęgniarki, jest możliwe i czy Ministerstwo wykaże wolę osiągnięcia kompromisu w tej ożywionej dyskusji? Czy Minister zgadza się ze stanowiskiem pielęgniarek? Proszę o uzasadnienie zgody z tymi postulatami lub wyjaśnienie przyczyn ich odrzucenia.”